

W końcowej dyskusji udział wzięli prof. D. Żołędź-Strzelczyk, prof. W. Szulakiewicz, prof. W. Jamrożek oraz prof. R. Tomaszewski. Dotyczyła ona także propozycji i projektów międzynarodowych badań nad regionem Wielkopolski i Pomorza. Prof. W. Jamrożek oraz prof. D. Żołędź-Strzelczyk wysunęli propozycję zorganizowania konferencji nt. stanu badań nad dziejami edukacji w Wielkopolsce i na Pomorzu.

Organizatorzy seminarium podziękowali zebranych za udział oraz zaprosili do dalszej współpracy.

Joanna Falkowska

Sesja popularnonaukowa z okazji 50-lecia Drużyn „Nieprzetartego Szlaku”

„Nieprzetarty Szlak” to nazwa harcerskich drużyn, działających wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i wymagającej specjalnej opieki (m.in. w zakładach leczniczych, wychowawczych i poprawczych). Ich początki wiążą się z pierwszym kursem instruktor-skim dla nauczycieli i wychowawców zakładów leczniczych, zorganizowanym przez Główną Kwaterę ZHP w Rabce w 1958 r. Na nim to właśnie, 50 lat temu, po wyczerpującej wędrówce jego uczestników na szczyt Luboń, szlakiem pokrytym śniegiem (wymagającym torowania sobie drogi w zaspach), wędrówce – jeśli chodzi o trud i wysiłek w nią włożony – porównywanej do pracy wykonywanej na co dzień przez kursantów, zrodziła się idea nazwania zapoczątkowanego wówczas ruchu drużyn harcerzy o specjalnych potrzebach wychowawczych owym właśnie kryptonimem „Nieprzetarty Szlak” (NS). Już w 1958 r. istniały w Polsce 54 drużyny, a 10 lat później drużyn tych było 663. W roku 2003 ruch Drużyn NS skupiał 415 drużyn (zrzeszając 800 zuchów i 6,5 tys. harcerzy).

Z okazji Złotego Jubileuszu w roku 2008 zorganizowano w Związku Harcerstwa Polskiego szereg przedsięwzięć o charakterze rocznicowym. Honorowy patronat nad obchodami Jubileuszu 50-lecia NS objęła Maria Kaczyńska, Małżonka Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

50 rocznicę powstania NS świętowano również na terenie Chorągwi ZHP Ziemi Lubuskiej. Punktem kulminacyjnym tych obchodów, organizowanych przez lubuskie harcerzy, był Regionalny Zlot Drużyn Nieprzetartego Szlaku w Świbnej (w pow. żarskim), w dniach 13–16 września 2008 roku, przygotowany w głównej mierze przez Komendę Hufca ZHP w Żarach¹.

Do obchodów rocznicowych włączyła się również Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna im. J.B. Solfy. W dniu 16 września 2008 roku odbyła się w jej siedzibie, przy ul. 9 Maja w Żarach, sesja popularnonaukowa z okazji omawianego Jubileuszu NS. Była

¹Owe zaangażowanie żarskiego hufca w lubuskie obchody rocznicy NS nie było dziełem przypadku. To właśnie w Żarach, już w 1958 r., powstały pierwsze drużyny Nieprzetartego Szlaku w Sanatorium Neuro-Psychiatrii Dziecięcej. W 1960 r. powstał Szczep Drużyn NS, a w 1965 r. – pierwsze drużyny w obecnym żarskim Ośrodku dla Dzieci z Wadami Mowy i Słuchu.

ona częścią integralną tych obchodów w Chorągwi Ziemi Lubuskiej. W sesji uczestniczyła m.in. – obok przedstawicieli Komendy Chorągwi ZHP ZL i Komendy Hufca ZHP w Żarach – hm Dorota Kołakowska, szefowa obchodów 50-lecia NS w Kwaterze Głównej ZHP w Warszawie. Referentami byli w większości pracownicy naukowci (lub doktoranci) z ŁWSH i UAM w Poznaniu. Z pierwszym referatem na temat szans i barier społecznej integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wystąpiła prof. ŁWSH Aleksandra Maciarz. Dr Edyta Głowacka-Sobiech, pracująca na co dzień w Zakładzie Historii Wychowania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, przedstawiła tradycje harcerskiej pracy na rzecz osób niepełnosprawnych i dzieci wymagających specjalnej opieki wychowawczej z okresu sprzed 1939 roku. Doktorantka ZHW w UAM, Sylwia Hubicka, zaprezentowała natomiast działalność drużyn NS w Wielkopolsce. Dr Bożena Olszak-Krzyżanowska ukazała z kolei Drużynę NS jako formę uspołecznienia osób niepełnosprawnych intelektualnie. O metodzie harcerskiej w pracy z osobami niepełnosprawnymi, w świetle doświadczeń żarskich pedagogów specjalnych, mówił Tomasz Fetzki, doktorant ZHE UAM w Poznaniu, zarazem wykładowca ŁWSH, a na co dzień również nauczyciel Zespołu Szkół Specjalnych w Żarach. Z referatem na temat dzieci i młodzieży głuchej oraz niedosłyszącej w drużynach harcerskich wystąpiła hm Helena Stupkiewicz. O genezie NS i samych obchodach harcerskich 50-lecia Drużyn NS mówiła na zakończenie „części referatowej sesji”, wspomniana powyżej przedstawicielka KG ZHP, hm Dorota Kołakowska. W dyskusji swoimi refleksjami i wspomnieniami na temat działalności żarskich drużyn NS podzielił się m.in. hm. Mirosław Zengiel – Komendant Hufca ZHP im. II Armii Wojska Polskiego w Żarach.

Obradom i dyskusji podczas sesji towarzyszyła – przygotowana przez T. Fetzkiego – wystawa, prezentująca „tradycje i dzień współczesny Harcerzy Nieprzetartego Szlaku na Ziemi Żarskiej”.

Wiesław Jamrożek

Konferencja naukowa w 450 rocznicę założenia Gdańskiego Gimnazjum Akademickiego (1558–2008), Gdańsk 17 listopada 2008 r.

17 listopada 2008 r. miało miejsce ważne wydarzenie. Z okazji 450 rocznicy powstania Gdańskiego Gimnazjum Akademickiego, staraniem prof. dr hab. Lecha Mokrzeckiego oraz Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, została odsłonięta tablica upamiętniająca budynek, w którym mieściło się gimnazjum (obecnie Muzeum Narodowe). Uroczystości towarzyszyła konferencja naukowa zorganizowana przez Gdańską Wyższą Szkołę Humanistyczną oraz Towarzystwo Historii Edukacji, stanowiąca kontynuację wcześniejszych sesji naukowych.

Obrady I części spotkania odbywały się w przepięknym budynku GWSH, a przewodniczył im prof. dr hab. Romuald Grzybowski. Po wprowadzeniu w tematykę, dokonany przez prof. Lecha Mokrzeckiego, jej otwarcia dokonał Rektor GWSH prof. dr hab. Zbigniew Machaliński.